C/2026/3733

2026.7.13.

Bejegyzés iránti kérelem közzététele az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének (4) bekezdése alapján

(C/2026/3733)

E közzétételt követően bármely tagállam vagy harmadik ország hatósága, vagy bármely olyan, harmadik országban lakóhellyel rendelkező, illetve letelepedett természetes vagy jogi személy, akinek, illetve amelynek ahhoz jogos érdeke fűződik, felszólalást nyújthat be a Bizottsághoz a közzététel időpontjától számított három hónapon belül az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 17. cikkével összhangban.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

Mezőgazdasági termékek eredetmegjelölései és földrajzi jelzései

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator”

EU-szám: PDO-SK-03401 – 2025.1.13.

1. **Elnevezések**

„Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator”

2. **A földrajzi árujelző típusa**

OEM ☒ OFJ ☐

3. **Az az ország, amelyhez a földrajzi terület tartozik**

Szlovákia

4. **A mezőgazdasági termék leírása**

4.1. *A mezőgazdasági termék besorolása a Kombinált Nómenklatúra megfelelő vámtarifaszáma és alszáma szerint, az (EU) 2024/1143 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban*

22 – ITALOK, ALKOHOLTARTALMÚ FOLYADÉKOK ÉS ECET

2201 – Víz, beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása és ízesítés nélkül; jég és hó

2201 10 – Ásványvíz és szénsavas víz

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1143 rendelete (2024. április 11.) a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1143, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2. *A bejegyzett elnevezéssel jelölt mezőgazdasági termék leírása*

A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” szénsavas vagy enyhén szénsavas természetes ásványvíz, amely nagy mennyiségű ásványi anyagot, kalciumot, magnéziumot, nátriumot és hidrogén-karbonátokat tartalmaz. Sós, kénes, természetes szénsavas forrásvíz, amely magas nátrium- és hidrogén-karbonát-tartalmának köszönhetően markáns ásványos ízzel rendelkezik, és összetétele a következő:

Kationok	**mg/l**
Ca^{2+}	469,00
Na^{+}	242,00
Mg^{2+}	173,00
K^{+}	36,50
NH_4^{+}	0,96
Anionok	**mg/l**
SO_4^{2-}	155,00
NO_3^{-}	< 1,00
NO_2^{-}	< 0,01
Cl^{-}	106,00
HCO_3^{-}	2 635,00

4.3. *A takarmányok beszerzésére vonatkozó eltérések (kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott állati eredetű termékek esetében) és a nyersanyagok beszerzésére vonatkozó korlátozások (kizárólag oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott feldolgozott termékek esetében)*

Az érintett földrajzi területen ásványvízforrások törnek fel.

4.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” ásványvizet elosztócsöveken keresztül folyamatosan szivattyúzzák a gyártóüzembe. A vas- és kénvegyületek eltávolítása érdekében ózonnal dúsított levegővel, engedélyezett oxidációs technológia alkalmazásával kezelik. A vizet ezután szűrik, szén-dioxiddal dúsítják, majd palackozzák.

4.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék csomagolására, szeletelésére, aprítására stb. vonatkozó külön szabályok*

A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” ásványvizet higiénikusan érintetlen fogyasztói csomagolásba palackozzák olyan technológiai eljárással, amely kizárja az idegen elemek vagy anyagok általi szennyeződést, és zárt láncot képez a vízellátási pont és az értékesítésre történő palackozás helye között.

4.6. *A bejegyzett elnevezést viselő termék jelölésére vonatkozó külön szabályok*

—

5. **A földrajzi terület tömör meghatározása**

A természetes ásványvízforrások területe Szinyelipóc, Singlér és Lacsnó kataszteri területein az Eperjesi járásban, valamint Felsőszalók kataszteri területén a Lőcsei járásban található. Közigazgatási szempontból a Szlovákia északkeleti részén lévő Eperjesi kerülethez tartozik.

6. **Kapcsolat a földrajzi területtel**

Az ok-okozati kapcsolat a meghatározott földrajzi terület talaj- és éghajlati viszonyain alapul.

A földrajzi terület sajátosságai

A meghatározott földrajzi terület altalaja olyan kőzetekben gazdag, mint a homokkő, a márgakő és az agyagkő, amelyek bővelkednek ásványi anyagokban (kalcium, nátrium, magnézium és hidrogén-karbonátok). Ezek a kőzetek olyan szűrőrendszerként működnek, amely felfogja a szennyeződéseket, miközben értékes ásványi anyagokkal gazdagítja a vizet. A csapadék és a föld alatti áramlatok segítségével a víz a mélyebb rétegekbe szivárog, közben áthalad ezeken a kőzetszerkezeteken, és a lassú áramlási sebességnek köszönhetően ásványi anyagokat vesz fel a föld alatti kőzetrétegekből.

A területet a mérsékelt és a meglehetősen hideg éghajlat közötti éghajlat jellemzi. Télen a hó és a csapadékból származó nedvesség miatt a levegő páratartalma viszonylag nagy. Nyáron 60 % és 70 % között mozog. A téli átlaghőmérséklet –10 °C körül van, míg a nyári hőmérséklet elérheti a 25 °C-ot, bár magasabb tengerszint feletti magasságokban a hőmérséklet ennél alacsonyabb. A hőmérsékleti viszonyok befolyásolják e geokémiai folyamatok sebességét.

A területen a múltban vulkáni tevékenységek zajlottak, föld alatti szén-dioxid-lerakódásokat hagyva maguk után. Az ásványvíz ezért természetes módon szén-dioxiddal telítődik, ami enyhe pezsgést és sajátos ízt kölcsönöz neki. Ugyanakkor a szén-dioxid jelenléte növeli az ásványok vízben való oldhatóságát, így a víz ásványokban gazdagabbá válik.

Az ásványvíz csapadékvízből származó, szén-dioxid-tartalmú víz. A kémiai összetételének kialakulásában szerepet játszó fő mineralizációs folyamat a karbonátok oldódása, amelynek során kalcium, magnézium és hidrogén-karbonátok szabadulnak fel. A mineralizációs folyamatok intenzívebbek mélyen a föld alatt, ahol a szén-dioxid felszabadul.

A területet a levegő jelentős páratartalma jellemzi, amely kedvez a természeti környezetnek, és támogatja a régió gazdag növény- és állatvilágát. Ez hatással van a föld alatti források minőségére és stabilitására.

A termék sajátosságai

A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” ásványvíz összes ásványianyag-tartalma meghaladja az 1 500 mg/l értéket. Ásványi sókban gazdag, és nagy mennyiségben tartalmaz kalciumot, magnéziumot, nátriumot és egyéb ásványi anyagokat. Természetes módon szén-dioxiddal dúsított, ami – a mesterségesen hozzáadott szén-dioxidtól eltérően – enyhe pezsgést eredményez.

Ásványanyag-összetételének és természetes szénsavasságának köszönhetően a „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator” sajátos, finom ízű, jelentős sótartalom nélkül, de kénes aromával.

Ok-okozati kapcsolat

A meghatározott földrajzi terület üledékes kőzetekben (különösen mészkőben és dolomitban) gazdag, amelyek nagy mennyiségű kalciumot, nátriumot és magnéziumot tartalmaznak. Az éghajlati viszonyok határozzák meg a felszín alatti vizek áramlását és feltöltődését, a csapadék pedig hozzájárul a vízellátáshoz, és segíti a víz eljutását a mélyebb rétegekbe, ahol ásványi anyagokat vesz fel. Ezen a területen a szén-dioxid kulcsszerepet játszik a víz ásványi anyagokkal való dúsításában, ami magas ásványianyag-tartalmat eredményez.

Szinyelipóc emberi tevékenységtől viszonylag mentes környezetben található. Ez azt jelenti, hogy az ezen a területen található források természetesen tiszták maradnak. A terület sajátos mikroklímával rendelkezik, amely elősegíti a föld alatti források stabilitását. A korlátozott mértékű ipari tevékenység és a sok erdő hozzájárul ahhoz, hogy a víz érintetlen és természetes ásványi anyagokban gazdag maradjon, anélkül, hogy mesterséges adalékanyagokra lenne szükség.

A szinyelipóci ásványvíz régóta ismert. A szóbeli hagyomány szerint a vizet szerzetesek használták, akik állítólag a Branyiszkó-hegység egyik csúcsára néző vár tulajdonosai vagy lakói voltak. A XVIII. század első felének végén Bél Mátyás említette először ezeket a forrásokat a Sáros régiót leíró kéziratában.

A XIX. század első felében Szinyelipóc jelentős gyógyfürdőközponttá vált, amely vonzotta az Eperjesi régió nemesi családjait. Az ottani gyógyfürdőterápiák ivóvízkúrákat is magukban foglaltak. Szakmáry gróf adta ezeknek a vizeknek a „Salvator" [megváltó] nevet, és már a XIX. század elején elkezdte az ásványvíz palackozását és forgalmazását. A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator" Szlovákia egyik legrégebbi palackozott ásványvize. A forrás jelentőségét az is alátámasztja, hogy a magyar kormány már 1880-ban kijelölte a védőterületeit. E kiváló ásványvíz népszerűsége egyértelműen nőtt, és a sokéves hagyománynak és optimális összetételének köszönhetően még mindig népszerű és nagy megbecsülésnek örvend Szlovákiában, valamint a külföldi piacokon is.

A természetes ásványvíz meghatározott földrajzi területén védőterületeket hoztak létre, amelyek célja, hogy megvédjék az ásványvízforrások területét minden olyan gazdasági, mezőgazdasági vagy egyéb tevékenység által okozott kártól, amely hatással lehet a víz jelenlegi állapotára, hozamára, kivételes kémiai összetételére és érintetlen jellegére, minőségi és mennyiségi értékeinek megőrzése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy azt továbbra is észszerűen használják.

A „Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator" ásványvizet kétoldalú megállapodások is védik: az 1976. január 19-i szerződés a Csehszlovák Szocialista Köztársaság és a Svájci Államszövetség között az eredetmegjelölések és más földrajzi jelzések oltalmáról, 1987. május 18-i megállapodás a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormánya és a Portugál Köztársaság kormánya között az eredetmegjelölések, valamint más földrajzi és hasonló megjelölések oltalmáról, valamint az 1981. január 20-i szerződés a Csehszlovák Szocialista Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között a mezőgazdasági és ipari termékek eredetmegjelöléseinek és az eredetmegjelölésekre utaló egyéb megjelöléseinek oltalmáról.

A „Lipovská minerálna voda Salvator" elnevezés 1979. december 22. óta nemzeti szintű oltalom alatt áll.

Az ásványvíz palackozása az évek során töretlenül folytatódott, és még napjainkban is folytatódik, amint azt a sajtóban (pl. *Prešovske Noviny* hetilapban és a *Smena* napilapban), a *Vychodoslovenské Žriedla* [Kelet-Szlovákia forrásai], egy eperjesi székhelyű szlovák vállalkozás archívumában, valamint különböző rendezvényeken és kiállításokon tartott előadásokban szereplő hivatkozások is mutatják.

Hivatkozás a termékleírás közzétételére

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Lipovska_mineralna_voda_Salvator_Salvator.pdf